

Wazee wetu wachungwe !

Kwa sasa hapa mjini Bukavu, ukitembea mikoani na kandokando za mji, tapigwa na bumbuazi kiviwakuta wazee hasa hao alioachishwa kazi waki-
unjamia mtungi wa chi-
uku (musululu), kasi-
isi na vichupa vya ka-
ranga wanaotaja "adju-
ant Masirika, 12 volts
hajue mkwe." Na wengi
ati yao hushikwa hasa
magonjwa ya maini,
aridi yabisi (rhuma-

tisme), wa bofu la tumbo (estomac) na kazalika. Hayo yote yatokana na ukosefu wa matunzo kulingana na hali ya sasa. Kwa kweli tukitizama kwa karibu, hali ya wazee wetu wa leo ya kuwa mbovu kwani baada ya kupumzishwa na shirika ao kazi za serikali walio-
kuwa wakitumikia pato lapunguka na hata mara moja moja nusu ya feza wanaotumiwa na chuo che-

nyi kuhusika na usalama wakijamii nchini (INSS) haiwafikie. Ni hivi hu-
kosa hata sabuni navi-
nginepo vya lazima kwa kuulinda mwili wao sawa zamani walipokuwa kazi-
ni.

Kwa kuwa Baba wa Tai-fa, Mareshali Mobutu, alisisitiza sana kama mpango wa kijamii yataa utowe matunda mazuri si-
ku za usoni na kati yao machungo mema ya wazee,

kwa hiyo yaombwa kwa wa-
kuu wa mji wa Bukavu kama vile wa jimbo; wa-
wajitatanue kutafuta ma-
jawawabu kwa kuepusha wazee wetu hali hiyo. Kama vile kuwatafutia nafasi ya mapumziko wa-
kisoma vitabu, masimu-
lizi kati yao, nyumba ya michezo na maburu-
diko kazaa wa kazaa. Pahali ya kuwaachilia kufyonza mvinyo mchana kutwa na kujilevya waki-

doweadowea malofu kama mabata mikoani wasipo-
jua lakufanya.

Ombi hilo lisikilike kwani ni hatari siku zi-
jazo hakutakuwako tena wazee walinda mila na mbinu zetu. Basi tuseme wazee wetu wachungwe ginsi inavyofaa kisha kuachishwa kazi. Mapumu-
ziko yawe bora.

Bisimwa L.-B. Tserou.

Kwako Bibi

Nyama ya kuku imeruhusiwa sasa ?

Katika mahali mengi mila ya mababu ili waka-
zaza kabisa wanawake ku-
a nyama ya kuku, nyama
ama samaki fulani fula-
ni. Lakini leo hii uta-
akuta kina mama, bibi
a dada huvunja mfupa
a kuku kama fisi baada
a kusakanya minyofu na
gali, ndizi, wali na
inginepo. Je; kwa nini
abadiliko hayo yote ?
akati tulikuwa katika
asimulizi na wasichana
abinti), mama na bibi
ulani fulani, wao huse-
a kuwa mila hiyo ya ma-
abu ilikuwa ya kumuonea,
umtia kweli mke katika
tumwa ama chini ya ki-
ningino. Ilikuwa ni
roho na ulafi wa mme
wani nyama ya kuku ina-
o "vitamini na protei-
" kwa kujenga mwili.
wa hiyo hatuikii kwa
ini wanaume wazamani
alikuwa wakikataza wake
ula vyakula vya aina
ulani, ila kwa kuwa,
semavyo mungwana, haba
a haba hujaza kibaba,
anawake walianza kuonja
chuzi, kula yayi na
wishoe kula viumbo mba-
imbali hata firingisi
finyango) kiumbo kina-
howekwa kwa mme tu.
Kunako vilabo ama kwe-
yi ma hoteli nyama ya

kuku yapigwa, huchomwa hukaangwa na kutolewa kwa wanawake ao wanaume kila mmoja ginsi atama-
ni.

kulingana na mafasi-
rio yaliotolewa na waba-
ba, wao husema kuwa hali
hiyo yatokana na ukosefu
wa vyakula kwani hapo
zamani vyakula kwa uje-
nzi wa mwili vilikuwa
vya kutoshelea na vya
mitindo nyingi kama
vile, maziwa, mtama, mi-
hindi, ndizi, kalanga,
mhogo, nyama, maharagi
na maboga kazaa wa ka-
zaa. Lakini leo hii,
mshahara ni mdogo, mavu-
no ya shamba madogo pia
na labda watu hawana ha-
ta shamba lile, mawindo
na uvuvi hayafanyike te-
na kama inavyofaa.

Kumbe hali ya feza na
uchumi katika maisha ya
leo yasukuma watu ku-
vunja vizila na mila fu-
lani fulani. Kutokana
na hali hiyo ya ukosefu
wa vyakula kwa ujenzi
wa mwili, wanawake waru-
husiwa sasa kula nyama
ya kuku kwani maziwa ya
mama ndiyo chakula cha
kwanza na cha lazima kwa
watoto wachanga. Na ma-
ziwa hayo yafaa yawe na
viungo vyote vya lazima.

Bisimwa L.B. Tserou.

Gazeti la Kivu

Mwaka wa 12 n° 277 Tarehe 8 mpaka 14 Juni 1985

Kiongozi : Mutiri - wa - Bashara.

Baada ya mkusanyo wa shirika la akiba na mkopo

SUNGURA KALIA MACHOZI, BISIMWA KASAGA MENO

Kunako chuo cha
Ibanda mjini Bukavu,
mnamo tarehe 1 juni
1985, wajumbe wa
wanamemba wa Shirika
la akiba na mkopo
(COOCEC) walikutana
katika mkusanyo wao
mkuu. Baada ya uchungu-
zi muhimu uliofanyika,
ilionekana kuwa mambo
hayakuwa yanaendeka
barabara kulingana na
mwelezo wa mahitaji
ya wanamemba na
wataalam katika ulinzi
wa feza, uchunguzi
ukiwa wa reja reja na
usio halali kama inavyo-
faa kutokana na uhuru
wa mashirika madogo-
madogo, uhuru ambao
ulifikilia uasi (indisci-
pline) na kutia fujo
shirikani.

KUNA NINI KATI YA VIONGOZI NA SHIRIKA?

Mpaka hapo mambo
yalikuwa yakitezamiwa
kuongoka vizuri. Lakini
walipofikilia kitambo
cha feza, ubongo wa
watu ukaanza kuyeyuka
kama mafuta ya kambili.
Kwani imafasirio yaliyo-
tolewa na viongozi wa
shirika hilo hayakuweza
kusadikiwa na wajumbe

wa mashirika madogo
madogo yapata 22
jimboni.

Kisha kutolewa mafasi-
rio muhimu juu ya
matumizi na mkopo wa
feza na wataalam
kazaa, ilionekana wazi
kuwa feza nyingi zilipo-
konywa na prezidenti
wa shirika hilo mwana-
nchi Sungura na maka-
mu wake mwananchi
Bisimwa ambao wapa-
shwa feza za kutosha
kwa shirika. Mwanachi
Sungura alipashwa zaire
83.000, lakini wakati
aliposikia kama mkusa-
nyo mkuu utafanyika
akajipigapiga na kutoa
tu kiasi cha zaire
55.000 akisahau faida
za pesa hizo yapata
zaire 28.000. Ila kwa
kuwa siku za mwizi ni
arubaini, akaingia kati-
ka mtego na makamu
wake, mwananchi Bisi-
mwa apashwa kiasi cha
zaire 150.000.

Kwani nyumba
alizozipana rehani kwa
mkopo wa feza hizo
hazifai. Na muda wa
kurudisha pesa hizo
ulikuwa umetimu. Sasa
hapo wakorofi hao
hulia machozi ya uchu-

ngu na kusaga meno
wakijuta kilichowatuma
kusakanya feza za
umma. Tutawajulisha
kuwa siku si nyingi
mwananchi Sungura
kashitakiwa juu ya
upokonyaji wa feza za
koperative ya mtaa wa
Kadutu. Na leo hii
ujanja wao kama wa
"sungura mjanja" ulivu-
mbulika.

UCHAGUZI

Baada ya uchaguzi na
mafasiro yaliyoto-
lewa kwa wanamemba,
hawa waliaamua ni bora
wajipatie viongozi vipya.
Kwa hivi, mwananchi
Bazirunguka Naweza
mjumbe wa koperative
ya Idjwi kamgomboa
mwananchi Sungura na
mwananchi Bulambo
kawachiliwa kiti na
mwananchi Katwany
kunako uakili (commis-
sion) wa mkopo unao-
ongozwa na mwananchi
Mutula kwa sasa.

Kwa ngambo ingine,
yajulishwa kuwa kopera-
tive ya Butembo iliji-
tenga na mengine na
kuunda shirika lake
pekee litwalo shirika
la feza nchini Zaire
(Cofiza).

BISIMWA L.-B. Tserou.

Je umesikia ... ?

KAMA huyo makamu wa mwenyekiti wa mtaa wa Ba-
gira, mwananchi A.S... ingawa alipigwa bakora
ya kimapinduzi na kuachishwa kazi kwa muda, ali-
jiruhusu kulipisha feza na kuomba vyakula kazaa
kwenyi soko moja ya mtaa wake.
Kwa bahati mbaya alishikwa mkono chunguni na
askari jeshi na kupelekwa kwenyi korti la askari
jeshi. Huko kwa utundu wake alisagwa konde na
hata kupoteza jino moja.
Ebu kumbe chupa muliokuwa chumvi hamuishe uta-
mu na mkula pupa alipa ulafi wake kwa... ?
KWAMBA kunako vyuo vyenye kuongozwa na F.M.,
ili ukubaliwe yafaa uwe ngambo ya mto R ao ufana-
ne... Na zaidi ya hayo yafaa kuonyesha vikartasi
vya utambulisho na kusumulia lugha ya... Eti pa-
nya za kizungu za juana kwenyi mikia. Na kisha
kutubu makosa yake amerudishwa kazini.

ooooo Hela
ama Franka
Pesa, Makuta
nakusalimu

Mchana kutwa
Na usiku
nakuwaza
Ni wewe
mama na bab'angu
ni wewe

SHAIRI Sala kwa hela

Kwani
mfukoni mwangu
unaleta raha
mkononi mwangu
unaleta furaha
machoni mwangu

Ni hivi
duniani kote
kila mtu
anakuwaza wewe
anakutafuta wewe
anakuabudu wewe
Kwani husema
bila wewe
ni magumu
ni mateso
ni masumbuko
ni mabungo

Kwa hiyo
nakusihi hela
uje, ujionye
unijaze mifuko
siku zote
Nipate vyote
nisikose kitu
niishi vema
milele na milele
Amen.